

**DĚTI UMÍRAJÍ
HLADEM!**

Úvod.

Prorok Jeremiáš pláče nad Jerusalemem. Co jej nejvíce bolí, vyjádřuje slovy: „Maličci žádají chleba, není však, kdo by ho lámal jim.“ (Pláč Jer. 4, 4.) Je to opravdu k pláči, když děti umírají hladem. To by už člověk měl srdce z kamene, aby se neslitoval nad takovými ubožáky. Vykládá se, že matky raději svůj vlastní život obětovaly, než aby nechaly děti své hladem umřítí.

Kristus pravil o sobě: „Já jsem chléb života.“ (Jan 6.) Chtěl tím říci: Jako tělo bez chleba slábne a umírá, tak vaše duše beze mne. — Dal nám sebe za pokrm ve svátosti oltářní. Není možno bez toho pokrmu duše žít životem božským. „Nebudete-li jísti těla Syna člověka a pítí jeho krve, nebudete mítí v sobě života.“ (Jan 6.)

Děti potřebují více chleba, aby rostly a sílily. Duše dítěte potřebuje více pokrmu, aby rostla a nabyla síly. Dítě je naše budoucnost. To ví dobře nepřítel náš. Proto jako anděl světla přišel, aby — odvrátil děti od Ježíše svátostného.

Jansenismus.

Kněz Jansenius učil: Máme mítí před svátostí oltářní tak velikou úctu, že jenom těm nejsvětějším je dovoleno přistupovati často ke stolu Páně, jen těm, kteří ani všedního hříchu

nemají na sobě. Děti mají se připustiti ke sv. přijímání teprve, až znají úplně své náboženství, aby nebyla zneuctěna Svátost nejvyšší. — Jansenismus byl Církví odsouzen jako bludařství, avšak podnes odstrašuje, zvláště v naší vlasti, široké vrstvy katolíků od stolu Páně.

Svatý Otec Pius X., veliký reformátor náboženského života, přemohl Jansenismus svými dekrety o časném a častém sv. přijímání, které vydal právě před 25 lety.

Hlavní myšlenky dekretu byly přijaty do církevního zákoníka (Codex Juris Canonici). Podáváme zde stručně hlavní obsah těchto církevních předpisů.

Z dekretu svatého Otce Pia X. a z církevního zákoníku o přijímání dětí.

Každý věřící, jakmile dospěje k užívání rozumu, jest povinen aspoň jednou za rok v době velikonoční, přijati Svátost oltářní. (Can. 859.)

Věk užívání rozumu jest kolem sedmiého roku, třeba o něco dříve nebo později.

K první zpovědi a k prvnímu přijímání netřeba plné a důkladné znalosti nauky křesťanské. Žádá se, aby děti podle své chápavosti znaly aspoň tajemství víry, nezbytná k spasení. (Šestero pravd základních.)

Úsudek o tom, jsou-li děti dostatečně připraveny k prvnímu sv. přijímání náleží zpovědníkovi a jejich rodičům, nebo zástupcům rodičů. Rodičové však nemají práva zabráňovati dítěti sv. přijímání, když dítě nabylo užívání rozumu.

Věřící budtež vybízeni, aby často, i denně, sytili se chlebem svátostným a obcujíce mši sv. nejen duchovně, nýbrž i svátostně, hodně připraveni, přijímali. (Can. 863.)

Těm, kdož mají péči o děti, dbáti jest, aby tyto po prvním přijímání častěji, ano, možno-li i denně, jak si toho Kristus Pán i Církev sv. přeje, ke stolu Páně přistupovaly a aby to činily s takovou zbožností, jaké ve věku svém jsou schopny.

Několik vysvětlivek.

Když dítě nabylo rozumu, že dovede rozeznávati dobré a zlé, má též povinnost velikonočního sv. přijímání. Není tedy správné čekati dva až tři roky, aby dítě šlo slavným způsobem k prvnímu sv. přijímání.

Proto se zavedlo soukromé první sv. přijímání dětí.

Hlavními vychovateli dítěte jsou rodiče, zvláště matka. Jejich povinností je již v útlém věku dítě pohenáhu připravovati na svaté přijímání. Věřící matce a zvláště matce, která sama častěji přijímá, nebude těžko dítě eucharisticky vychovávat. Příklad matčin

bude působiti více než slova. Matce připadá zvláště úkol připravit dítě, které již před vstupem do školy nabývá užívání rozumu; ale i po vstupu do školy nesmí všechnu péči o udržení a rozvoj života nadpřirozeného v duši dítěte skládati na kněze, jak se nyní namnoze děje.

Mnohé matky a mnozí otcové myslí, že když svěří své dítě škole, nepotřebují se o ně starati. Děti mají býti k sv. přijímání vedeny. K žádnému důležitému úkonu nenecháváme děti jíti samy. Vedeme je za ruku. Malé dítě nenechá matka samo jíti gratulovat babičce, jde s ním. Kéž by totéž dělali rodiče, když jde dítě k sv. přijímání. Kéž by je připravili, s ním poklekli u mřížky, na ně dohlíželi v kostele i po celý den doma a na ulici; pak by umlkly žaloby na chování dětí při časném sv. přijímání.

V Holandsku klečí otec a matka s dětmi pospolu. V Holandsku jde celá rodina pospolu k sv. přijímání. V Holandsku není proto slyšet žalob proti časnému sv. přijímání, neboť dávno příčiny jejich překonali. Holandsko je zemí časného a častého sv. přijímání. Tu nesedí malé dítě uprostřed sta jiných malých dětí na sebe namačkaných, které jsou všechny stejného, dětsky těkavého ducha, všechny stejně štěbetavé a roztržité a chyby své jen počtem a úzkým prostorem stupňují. Tu musí býti ten, kdo dává na děti pozor, rád, zabrání-li

šeptání a ohlížení. Je-li dítě s rodiči, tu přítomnost zbožného otce sama odstraní obě chyby a stačí káravý pohled matčin, aby těkavá hlavička zase se sklonila.

Biskup fuldský Josef Damian Schmitt píše v pastýřském listě z 13. října 1927: „Zvláště vás napomínám a prosím, milí katoličtí rodičové. Dle vašich slov a dle vašeho příkladu budou se utvářeti něžné duše vašich dítek. Proto chod'te často a zbožně k sv. přijímání... vypravujte rádi svým dětem o Spasiteli, o štěstí svého vlastního prvního přijímání, o útěše, kterou vám dalo zbožné sv. přijímání v životě. Zvláště vy, křesťanské matky, nečekejte, až vaše dítě začne chodit do školy, nýbrž učte je záhy, sotva se naučilo prvním slovům, vyslovovati jméno Ježíš a milovati Spasitele. Vezměte si je do kostela k tiché návštěvě nejsvětější Svátosti, ukažte mu svatostánek, kde bydlí Božský přítel dítek. Vod'te je záhy na mši sv. a ukazujte mu, s jakou zbožností a radostí dospělí a větší děti přijímají milého Spasitele ve sv. přijímání. Tímto způsobem budí se ve vašem dítěti touha po spojení s Spasitelem. Sám jsem zjistil, jak mnoho dětí sedmiletých zbožnými matkami dobře připravených, přijímalo s povznášející zbožností.“

Podobně píše i kardinál Bertram o soukromém sv. přijímání: „Nepodceňuji překážky a předsudky, které se stavějí do cesty prove-

dení církevního zákona o časném sv. přijímání. Přece však jest povinností, rodiče znovu napomínati, znovu a vždy důrazně jim připomínati: Plňte lépe svou povinnost vůči svým dětem. Jest to z vůle Ježíšovy příkázání církevní, že děti mají svými rodiči býti vedeny k sv. přijímání, jakmile se jejich rozum probudí... Nastane-li tento okamžik, pak má dítě právo na sv. přijímání. Žádný otec a žádná matka, vůbec nikdo nesmí toto právo omezovati. Dále smí a má svého Spasitele přijmouti do srdce v útlém nevinném dětském věku a pak choditi ke stolu Páně stále s větším porozuměním, kterého nabude pravidelným častým sv. přijímáním. V kterém věku se to má pravidelně státi, náleží určití správkyňi svátostí, církvi. Aby libovůli jednotlivců předešla, považuje církev stáří sedmi let nebo o něco později za dostatečné. Podle toho má se prakse svědomitých rodičů řídit. To se může splnit v tak zvaném soukromém sv. přijímání, i když z jiných důvodů slavnostní společné sv. přijímání v dorozumění se sv. Otcem se koná obyčejně až v devíti letech. Je nerozumné déle čekati, neboť děti v našich obcích nejsou, pokud se porozumění a vzdělání týká, pozadu za dětmi italskými a holandskými. Jen kdyby rodiče věrněji pomáhali a své staré předsudky konečně odložili. Jaká to ztráta dětské ctnosti a štěstí dítěte, když hřích se dostane do duše dřív-

ve než Spasitel.“ (Postní pastýřský list z roku 1925.)

Bl. Petr Eymard napsal: „Vloží-li kdo do duše eucharistickou jiskru, vloží do srdce božský zárodek života a veškeré ctnosti, který takřka sám sobě stačí.“

Jak dojdeme ke katolické akci?

Katolická akce vstupuje v život. Má znovu pokřesťaniti lidstvo, obnoviti křesťanství v srdcích lidstva Bohu odcizeného. (Z řeči ndp. arcibiskupa dra Prečana na poradě KA v Olomouci.) Vznešený a překrásný cíl a důležitý úkol: Obroda lidstva milostí Boží a spoluprací s ní!

Robert Mäder v knize: „Katholische Aktion!“ píše, „Otázka přijímání mužů souvisí s otázkou přijímání mládeže, jako otázka sv. přijímání mládeže souvisí s otázkou sv. přijímání dětí. Dítě jest, jak známo, otcem muže. Nemáme mužů, protože nemáme mládeže. Nemáme mládeže a, i když navenek s námi spolupracuje, nemáme jí vnitřně. Většina mladých lidí žije obyčejně v těžkém hříchu. Jsou otroky zlých náruživostí. Nemáme mládeže, protože nemáme dětí. Kdo chce míti budoucnost, musí míti děti z první třídy. Kdo chce míti prvňáčky, musí je míti

u zpovědnice a u stolu Páně. Rozhodujícím rokem je spíše rok sedmý než čtrnáctý. Rozhodnutí záleží v uchránění se prvního hříchu. První těžký hřích je největší katastrofou v životě lidském, která přitahuje za sebou ostatní, a proto jí musí všemi prostředky býti zabráněno. Hlavním prostředkem k zesílení vnitřní síly a duševního zdraví jest silný svatý Bůh v dětském srdci, tedy rané sv. přijímání dětí, které jak zkušenost učí, jest lehkou dosažitelným cílem vyučování náboženského v prvním školním roce. Přípravné práce pro apoštolát mužů musejí započítí v sedmém roce života.“

Námítky proti časnému sv. přijímání dětí.

Hned po vyhlášení dekretu se vyrojily mnohé námítky, které u nás až podnes ještě neumlkly. Odpovídáme zde na některé z nich:

„Ať se nezavádí žádné novoty. My jsme vyrostli bez toho, proč by bylo třeba něco jiného.“

Časné a časté sv. přijímání není nic nového. Bylo zvykem u prvních křesťanů, a právě z toho blahodárného zvyku nabyli síly, že zůstali pevní i v pronásledování. Nebudeme snad i my brzy potřebovati stejné síly jako první křesťané?

Druhá námítka: „Dítě ještě nemá porozumění pro Svátost oltářní. Větší užitek bude míti, když bude později přijímati.“

Zkušenost nám ukazuje, že menší, nezkažené děti mají často větší porozumění pro věci Boží než dospělejší. Církev žádá porozumění dítěti přiměřené. Je to blud, míti za to, že v náboženském životě záleží všechno na činnosti lidské. Nezáleží na rozumu, záleží na nevinosti. Nevinné dítě snad lépe přijímá než mnohý učenec.

Třetí námitka: „Dítě má málo úcty před Svátostí nejsvětější a proto se obávám, že by nehodně přijímalo.“

Nehodně přijímá, kdo přijímá ve smrtelném hříchu. Malé dítě jistě nemá smrtelného hříchu, proto jistě přijímá hodně. I když dítě zevně není tak uctivé jako dospělý, může srdce jeho Spasiteli býti milejší. Bude záležeti na matce, aby dítě i k zevnější uctivosti vychovala. Dosáhne toho, když bude častěji s dítětem choditi ke sv. přijímání.

Čtvrtá námitka: „Útlému dítěti to bude škoditi na zdraví, když od půl noci má zůstat lačným.“

Moderní život se svým sportem žádá mnohem větší oběti tělesné a není to na úkor zdraví. Proč najednou tolik obav, když se jedná o věc Boží?

Pátá námitka: „Kdyby dítě denně přijímalo, zvesední mu svátosti a dítě bude nepobožné a stane se vlažným.“

Denně se modlíme. Modlitba se nám stala zvykem. Musí proto býti naše modlitba nepobožnou? Zkušenost nám ukazuje, že vlaž-

nými se stávají ti, kteří málo chodí ke sv. svátostem.

Šestá námitka: „Když děti jdou později slavnostně k prvnímu sv. přijímání, dělá to hluboký dojem a památka na nejkrásnější den života zůstane dlouhá léta živá.“

Na to odpovídá dp. P. Jeřábek (v knize „Chléb života“): Přednášel jsem matkám o časném sv. přijímání. Po mně ujal se slova staříčkový nadučitel v. v. Vzpomínal na den svého prvního sv. přijímání. Byli ve všední den. Plakal sv. bázni, že bude přijímat samého Pána Boha. Po sv. přijímání vzal si je pan farář k oltáři Panny Marie a tam je vroucími slovy doporučil nebeské Matičce. Když vystudoval, stal se učitelem v N. Byl den prvního sv. přijímání. Šlo se pro děti do školy, muzika hrála, děti vyparáděné. V kostele se chytl od svíčky věneček. Poplach atd. Pan řídicí srovnal svoje první sv. přijímání s tímto a řekl otevřeně: „Mnohá matka nemyslí na Pána Ježíše, kterého bude její dítě přijímat, nýbrž chce jen ukázat jeho nové šaty a co možná největší parádu. A kazí tak svoje dítě.“

Co čekáme od časného a častého sv. přijímání dětí?

Je-li časně a časté sv. přijímání vůlí Boží ustanoveno, je-li zákonem Božím, církví určitěji vysvětleným, a tím také jest, pak vlastně

nemůže rozhodovati o tom, máme-li je prováděti či nikoliv, jaké má tu a tam výsledky. Naší povinností je řídit se vůlí Boží a ne svými lidskými nápady a rozumy.

Jestli snad u dítěte, které má církví požadované užívání rozumu a nutné vědomosti a přijímá v útlém věku, nepozorujeme zvláštních výsledků, nebo snad i žádného, neznamená to ještě, že sv. přijímání bylo bez účinku, neboť rozmnožení milosti posvěcující je samo nejvzácnějším užitkem sv. přijímání. Výsledky se dají těžko měřit nám lidským červíkům, vidí je však Bůh, který zná srdce lidská. Bůh je poručil, naší povinností je poslechnout. Jestliže tedy přece pojednám o výsledcích časného a častého sv. přijímání, mám na mysli jen to, co zkušenost, zvl. v cizině, ukázala. Kdo však může před soudným dnem změřiti ono bohatství milosti Boží, které právě tímto veletokelem rozlilo se do srdcí lidských?

Mnohdy se někdo zklame ve svém očekávání výsledků časného a častého sv. přijímání, protože čeká něco, co nikterak není v plánu Boží lásky. Nemůžeme na př. čekat, že děti ztratí sv. přijímáním svoji přirozenou živost. To, co muozí rodiče, učitelé a i kněží si představují pod slovem „hodné dítě“, je často něco zcela jiného než, co znamená „zdravé“ dítě ve smyslu nadpřirozeném, ve smyslu života dítek Božích. Říkává se, že

tiché vody břehy berou. Býti svatým neznamená býti smutným, neznamená státi se jím přes noc a neznamená potlačiti i sklony své povahy, nýbrž dáti je do služeb Božích. Svatý Filip Neri říkával dětem: „Skákejte si mně třeba po zádech, jen nehřešte!“ Don Bosco také nezakazoval mládeži, kterou po ulicích posbíral, aby v příhodný a k tomu určený čas se pobavila. Potom si sedl na mez a děti zpovídal. Mládí potřebuje veselí a pohybu.

Čekáme však od časného a častého sv. přijímání, že většina dětí, které záhy a často přijímají, prožije dětství své bez ztráty posvěcující milosti, takže ztráta křestní nevinnosti v této době bude výjimkou. Oddáváme se naději, že mnozí z těch, kteří v mládí často přijímali, budou tak činiti i ve věku dospívání a udrží se i v letech, jak se říká „klackovitých“ ve věku dospívání, bez těžkého hříchu. Oddáváme se dále naději, že i ti, kteří v dětství a mládí svém záhy a často přijímali, i když upadnou do těžkého hříchu, se snadněji obrátí, než ti, kteří dříve se stali otroky d'áblovými, než přijali Spasitele, a u nichž proti zlým náruživostem nebylo užito nejmocnějšího léku — sv. přijímání. Netvrdíme, že časně a časté sv. přijímání v každém případě, i když se nedbale koná, bude neomylně působiti jako lék při záchraně mládeže. To však je jisté, kde ono selže, a to není vinou Ježíše Krista, nýbrž

vinou přijímajícího a snad i toho, kdo připravuje, tam nepomohou ani ostatní prostředky, protože by tu Bůh byl sám proti sobě.

Nečekáme tedy — pro různé rušivé vlivy, zvl. velké hříchy proti Duchu svatému, že by všechny děti, které byly záhy vedeny k sv. přijímání a často v mládí přijímaly, později zůstaly hodnými a čistými a také pokračovaly v častém sv. přijímání. Dekret nás neopravňuje k takovým nadějím. I když dítě vychodí a dospěje, potřebuje dále vedení a duchovní péče. Přesto může zajíti vinou nestálosti lidské na špatné, ba velmi špatné cesty. Spíše však můžeme čekat, že se ve stáří obrátí ten, který v mládí aspoň několik let věrně sloužil svému Spasiteli, než ten, který již v mládí mu byl nevěrným.

Vzpomeňme na velké zaslíbení Božského Srdce Páně, ve kterém slibuje B. S. milost obrácení všem, kteří po devět prvních pátků budou přijímati Tělo Páně na smír B. S. P. Mnozí bohoslovci jsou toho mínění, že dřívějším životem v milosti Boží člověk může si zasloužiti obrácení. S obnovou života milosti zase dosáhne člověk ztraceného stupně milosti a tak zv. přijímání v mládí vykonaná nebyla nadarmo.

Zkušenosti.

Často čteme v novinách zprávy o zkvétajícím životě katolíků v cizině. Zeptáme-li se jich na příčinu rozkvětu náboženského života, poukáží nám na rané a časté sv. přijímání. Dekrety Pia X. byly provedeny hladce v Itálii, Španělsku, namnoze i ve Francii, kde byl velmi zakořeněn jansenismus, v Jugoslavii,

Brasílii, Spoj. státech severoamerických a nyní s velkým úsilím provádějí se ve Švýcarsku, v Německu a v Rakousku.

H o l a n d s k o. Rané sv. přijímání bylo v Holandsku zavedeno ihned po vydání dekretu. R. 1911 nařídili holandští biskupové, aby všechny děti od 7—11 let chodily k sv. přijímání. S ušlechtilým zápalem a s radostnou ochotou poslechlo duchovenstvo i lid a věrní svým povinností provádějí to posud. Před rokem 1911 byly děti připouštěny k sv. přijímání teprve ve věku 11—12 let, někde až jim bylo 13 nebo 14 let. Dekret vzbudil nemalý rozruch, který však brzo ustoupil čisté radosti a naději na lepší budoucnost. Dnes možno poukázati na mnohé užítky jeho provedení.

Rodiče přinesli oběť zřeknuvše se vnějších okázalostí. Nemohli si dříve bez nich ani první sv. přijímání představit. Ale: Řím promluvil, věc jest rozhodnuta. Všechny obavy, nespokojenost, úzkost a nedůvěra byly dány stranou.

Touhu po raném sv. přijímání pěstovaly v dětech již před dekretem eucharistické časopisy „Het Communieklokje“ a „Het Kinder H. Communie“. Na počátku doby velikonoční čtou se na rozkaz episkopátu předpisy a vysvětlení dekretu.

Od r. 1911 chodí sedmileté děti ve všech farnostech k sv. přijímání, někde i mladší, někdy i o něco starší, totiž ty, které pro ne-

moc, nebo z jiných důvodů později začaly chodit do školy a jsou za ostatními. První sv. přijímání se uděluje vícekrát za rok. 345.751 dětí katolických chodí do katol. škol. Katolické děti, které by chodily do škol neutrálních, jsou výjimkou. Katolické školy jsou finančně naroveň postaveny státním, t. j. stát je vydrží, ponechává ve výběru učitelů a ve vyučování. To napomáhá velmi eucharistické výchově. V mnohých farnostech jest zavedena t. zv. školní mše sv., které se účastní všechny děti pod vedením duchovního neb učitelů, v mnohých pak je zavedeno jednou nebo i vícekrát za týden společné sv. přijímání dětí.

Když dospějí děti 12 nebo 13 let a opouštějí školu, koná se t. zv. slavnostní sv. přijímání s obnovou křestního slibu za účasti rodičů.

Výsledky? Jest ovšem těžko dáti uspokojivou odpověď, neboť vnitřní život skoro zcela se vymyká našemu pozorování. Přece však jsou tu vnější známky blahodárných účinků.

Utrechtský arcibiskup Msgr. H. van de Wetering praví, že nový silný život počíná proudit v duších a poukazuje na výsledky. Roste počet kněžských povolání. V letech 1920—1926 stoupl počet žáků v chlapeckých seminářích z 3700 na 5700. Kněžské semináře, které mívaly 1600 bohoslovců, měly r. 1926 2000. Celkem jest asi 5000 kněží holandských,

z nichž jest skoro třetina činná v zahraničních misiích.

Ve Spojených státech severoamerických započali ve většině biskupství prováděti dekret ihned po jeho vydání. Mnozí biskupové a kněží činili tak s tlukoucím srdcem, ale Řím promluvil, věc je vyřízena.

Obtíže byly veliké. Především nedostatek kněžstva. Kdo měl malé děti připravovat? Katolických dětí jest v soukromých katolických školách asi 2 mil., ve státních beznáboženských asi dvakráté tolik. Na katolických školách převzaly přípravu s radostí učitelé a učitelky. Kdo však ji měl udělovati na školách bezkonfesijních? Laických katechetů tu v letech 1910—1918 skoro žádných nebylo. Jen výjimečně v několika městech; na východě, severu a středním západu byly poměry lepší.

Rodiče dávali přednost prvnímu sv. přijímání až v pozdějších letech. Lid měl rád vnější okázalosti při staré praxi; hoši chodili k sv. přijímání jako mladí páni, děvčata nastrojená jako nevěsty. Tyto staré obtíže trvají dosud.

Zkrátka: Američtí kněží měli plnou hlavu starostí: Kdo bude malé děti připravovati? Jak navyknouti těkavé děti častému přijímání? S jakým trvalým užitekem budou vůbec malí přijímati? Jak provésti výchovu eucharistic-kou v raném věku tam, kde rodiče svoje náboženské povinnosti vůbec neplní nebo plní špatně a jich neznají? Ve státě Louisianě bylo

ve venkovských farnostech takových rodičů 85%, ve městech 60 až 70%. Obtíže byly obrovské. Uvažme také, že ve Spojených státech žije asi 20 mil. katolíků mezi 115 mil. duší, z nichž jest 65 mil. nepokřtěných bělochů.

Rodiče s počátku měli mnoho námitek. Avšak řeklo se jim zkrátka: Papež a biskupové chtějí rané sv. přijímání. Tato odpověď stačí dobrému katolíku. Dnes je rané sv. přijímání samozřejmostí.

Jaké ovoce přináší časné sv. přijímání?

Možno říci, že všechny děti našich soukromých škol nejpozději od dokonaného sedmého roku přijímají. Že v dobrém vytrvávají, dosvědčuje sedmnáctiletá zkušenost. Dnes přijímá velký počet mužů a jinochů částečně týdně, částečně denně. O častém sv. přijímání žen netřeba mluvit. Ve státech New-Yorku, Pennsylvanii, Illinois a jinde lze odhadnouti počet mužů, kteří týdně nebo denně přijímají na 40—50% všech. Všude je zavedeno denní nebo aspoň častější sv. přijímání. To platí o všech státech, přirozeně i tu jsou ještě mezery.

Rané sv. přijímání a přirozené pokračování časté sv. přijímání působí velmi na rozkvět života duchovního. Tak o něm smýšlí veškeré kněžstvo celé Unie. Do kněžských seminářů se vstupuje stále více. Stát Louisiana dříve býval odkázán na evropské kněze. Jakmile zavedeno bylo rané a časté sv. přijímání,

zvýšil se počet kandidátů kněžství velmi, skoro o 400% (čtyři sta procent). Stejně i přírůstek noviců, řeholních bratří.

U nás.

Z dopisů některých kněží:

„Letos si lidé více než jindy všimli čtení dekretu „*Quam singulari*“. Po něm přišla ke mně 3 drobná děvčátka, 1 pětileté, 2 šestiletá. „Co chcete děti?“ ptám se jich. „My chceme Ježíška,“ odpověděly. Že vp. právě připravoval 7leté děti ve škole k I. sv. přijímání, přibral k nim ta 3 děvčátka. To byla radost. Dvě děvčátka z nich po prázdninách nastoupila školu a přicházejí s ostatními ke sv. přijímání. Jedno z nich (A. S.) ještě do školy nechodí, ale skoro denně — někdy v průvodě své matky, někdy samo — přichází ke sv. přijímání. — Ostatně nic zvláštního.“

*

„Po prvé jsem pustil 4 kluky prvního školního roku k sv. přijímání r. 1927. Cvičil jsem je soukromě, protože v osnově školní není pro přípravu k sv. přijímání v prvním školním roce posud nic určeno. Od r. 1928 připravujeme už všechny děti ve škole. O neděli Laetare čteme vždy v kostele výňatky z dekretu „*Quam singulari*“ a vysvětlujeme trochu dekret, povzbuzující rodiče, aby děti k sv. přijímání pustili. Bohu díky, už se časné sv. přijímání v naší

farnosti vžilo, rodiče jsou tomu rádi a několik otců z inteligentních vrstev mi už poděkovalo za to a dosvědčovali, že vypožorovali na dětech velkou změnu. Letos jeden otec prosadil u své paní, aby dceruška k sv. přijímání šla, a dovědév se o jiné rodině, kde měli kluka, jenž řekl, že nepůjde, šel tam a sám vyapošto- loval, že kluk k sv. přijímání šel. Rodin, které nepouští děti k časnému sv. přijímání, je velmi málo, a to jsou rodiny buď velmi vlažné, anebo se celá věc točí okolo šatků a botků. — Dou- fám, že se tu časně sv. přijímání už udrží.

U ž i t k y časného sv. přijímání jsou mnohé. Předně, že děti si sv. přijímání zamilují. Když oznámíme zpověď dětí, nemusíme už dál po- vzbuzovat, aby přišly. Ony přijdou. Sv. svá- tosti jim nejsou břemenem nechutným, nýbrž radostí. A to je veliká výhoda. Také nesou děti zdravé názory na sv. přijímání do svých ro- din. Druhý užitek, že má sv. přijímání časně a časté velký vliv na mravnost mládeže, není třeba připomínati, to hlásá Církev.“

*

„Dvě dcerušky se svou matkou přistupují už dva roky denně. Někteří kluci několikrát za měsíc. Říkám jim, že jim má hledět Kristus Pán z očí a radost Boží jim má svítit z čela. Snaží se o to a rmoutí se, když jim povím: „Už ti Kristus Pán z očí nehledí.“ Ty děti se také radostně učí. Kristus Pán se učí s nimi. A v kostele se chovají zbožně. Kristus Pán je

nesmírným pojátkem mezi dětmi a knězem. Ony vidí od počátku školy, kde se s knězem seznámily, že kněz je vůdcem a rádcem jejich svědomí, že je otcem a lékařem jejich dušiček, mezi dětmi a knězem roste nesmírná důvěra a láska. A potom ten „život Boží“, milost posvěcující v dítěti, to znamená všecko. Učit malé a přece snad i velké hříšníky a učit děti Boží je rozdíl jako mezi nebem a zemí. Snažím se vštípit dětem, co nám vštěpoval v malé semináře náš spirituál: „Nebojte se ničeho jenom hříchu! Těžký hřích je smrtelná rána, lehký hřích je duchovní všiváctvo.“

Další úsudky kněží o častém sv. přijímání dětí.

Časté sv. přijímání má nepopíratelně velký vliv na mravy a chování i náboženské uvědomění a přesvědčení dítěte i dospělých, o tom s vděčností a s radostí mohu co nejlépe svědčiti.

Častým a časným sv. přijímáním stávají se děti uvědomělejšími, v práci školní horlivějšími a rázně hájí svého katolického přesvědčení proti dětem z tábora odpadlíků.

Děti, které se objevují častěji u stolu Páně, jevily zvláštní lásku k náboženství a zájem pro vyučování, také v chování mnohdy se od druhých velmi lišily.

U dětí, které chodí častěji, je zřejmý živější náboženský život a větší snaha po duchovním pokroku.

Pozorujeme, že ti, kteří si navykli choditi častěji k svatému přijímání ve věku dětském, chodívají i po odchodu ze školy a neobmezují se pouze na dobu velikonoční.

U nás ve třídách máme spolky častého sv. přijímání, v nichž se děti zavazují, že budou choditi jednou za měsíc nebo za 14 dní, katecheta vede seznamy a líknavé upozorní, že jejich doba přichází, aby šly, jsou-li svátky nebo památné dny, připomene, aby šly toho dne. Děti, které byly v útlém věku a chodí často ku sv. přijímání, jsou ve škole vždy hodnější a pilnější. Jsou radostí školy, kostela i domácnosti.

Děti přicházejí s rodiči a tak si navyknou rodiče častějšímu sv. přijímání.

Milost Boží rozmnožená ve sv. přijímání působí jistě, že děti, ačkoliv se jim ve škole málo dobrého příkladu dává, k sv. náboženství dosud lnou a na ně se těší.

Dítky po vystoupení ze školy, zvláště děvčata, zůstávají častému sv. přijímání věrny a tím se stávají apoštoly u svých rodičů, kteří příkladem jejich vedení přistupují častěji.

Dítky přicházející častěji k sv. přijímání jsou v chování mírnější, denně přicházejí na mši sv. a s větším porozuměním a zbožností se modlívaly denní modlitby. Zřídka kdy se jim může v chování něco vytýkati.

Dítky, které chodí častěji ke sv. zpovědi, mají přítulnost ke knězi, rády se modlí a chodí

do kostela na služby Boží, mají jemnější chování a jsou přístupné slovům svého kněze.

Zvyk oslavovati sv. přijímáním jmeniny vlastní, rodičů, choditi při pohřbech členů Omladiny, příbuzných, ve výroční den úmrtí a v den sňatku, se již ujal. Také lze pozorovati, že láska k chrámu Páně a obětavost pro jeho okrasu vzrostla a mnohým mladým lidem bylo časté sv. přijímání záchranou před pádem.

Děti chodí rády do kostela a zbožně přijímají.

Kněz, který vodí děti již v 1. třídě k sv. přijímání úplně podle dekretu, píše: Časté sv. přijímání působí, že děti si lehčeji zachovávají čistotu srdce a rády chodí k sv. přijímání. Sv. zpověď ztrácí hořkou příchut', když děti upřímně své chyby a hříchy vyznají a Spasitele po dětsku odprosí. Častým sv. přijímáním a častou sv. zpovědí se bohatě vynahradí, co dětem chybí na porozumění. Horlivostí malých zavedlo se časté sv. přijímání u větších.

Co píší sv. Otcové a církevní spisovatelé o časném svatém přijímání.

Sv. Cyprián ohlašuje křesťanům nové kruté pronásledování a píše jim, aby si vzpomněli, že proto pijí denně kalich krve Páně, aby i krev svou dovedli pro Krista prolíti. Ve spise o modlitbě Páně praví: „Prosíme,

aby nám byl tento chléb dáván denně, abychom my, kteří v Kristu jsme a Eucharistii denně přijímáme jakožto pokrm spasení, nebyli od těla Kristova odloučeni nějakým větším, zatím spáchaným, proviněním, poněvadž nesmíme požívati chleba nebeského jsouce pro ten zločin z jeho požívání vyloučení.“

Sv. Jan Zlatoústý píše: „Nejde o to, abychom zřídka přijímali, nýbrž o to, abychom dobře přijímali. Je-li tomu tak, má se to díti častěji, neboť se častěji dopouštíme hříchu; kdo však nehodně přijímá, nesmí to činiti ani jednou za rok.“ Proto píše na jiném místě: „Jakkoliv jest to nebezpečné bez přípravy přijímati, znamená to hlad a smrt nebráti účast na této podivuhodné hostině.“

Sv. Jan Zlatoústý žil již v době, kdy ochabla prvotní horlivost a mnozí přijímali jen několikrát do roka o velkých svátcích a někteří již i jen jednou v roce. Píše bolestně:

„Nadarmo stojíme každodenně u oltáře, nadarmo se denně koná oběť nejsvětější, není nikoho, kdo by, přijímal... Denně přichází Král, aby viděl svoje hosty, s každým hovoří. I nyní mluví k nám ve svědomí: „Přátelé, co zde děláte bez roucha svatebního?“ Neřekl k onomu hostu snad: „Proč pak sis sedl za stůl?“ nýbrž on jej označil předem za nehodného i toho, aby jen vstoupil do hodovní síně. Neptal se: „Proč jsi zasedl za stůl?“, nýbrž: „Kterak jsi sem přišel?“ Tato slova praví i

nyní ke každému z nás, když tu beze studu a drze jsme přítomni. Neboť nestoudný a drzý jest každý, kdo přichází a neúčastní se sv. tajemství.“

Sv. Ambrož praví: „Kdykoliv přijímáme, zvěstujeme smrt Páně; když zvěstujeme smrt Páně, zvěstujeme odpuštění hříchů. Když krev, kdykoliv je prolévána, vylévá se na odpuštění hříchů, musím ji proto vždy požívat, aby mně byly v každé době hříchy odpuštěny. Protože stále hřeším, musím vždy míti pohotově lék.“

Podobně sv. Augustin: „Denně hřešíš, denně přijímej!“

Sv. Isidor Sevilský píše: „Mnozí říkají, třeba přijímati denně Eucharistii, nebrání-li tomu hřích, neboť dle rozkazu Páně se modlíme, aby nám byl tento chléb dáván denně, když říkáme: „Chléb náš vezdejší dej nám dnes!“ V tom mají pravdu, když přijímají se zbožným úmyslem, pobožně a pokorně, nespolehajíce na vlastní spravedlnost s opovázlivostí a pýchou. Ostatně když jsou hříchy takové, že někdo jako mrtvý k oltáři nesmí přistoupiti, má dříve činiti pokání a pak požívat tohoto uzdravujícího léku. Kdo totiž nehodně jí, jí a pije sobě odsouzení (I. Kor. 11, 29.). Neboť to znamená nehodně přijímati, když někdo přijímá v době, ve které měl činiti pokání. „Když ostatně hříchy nejsou tak velké, aby někdo musel býti exkomunikován, nemá se

vzdalovati léku těla Páně, aby pak, když se dlouho bude vzdalovati, nebyl oddělen od těla Kristova. Kdo totiž již hříchu zanechal, nemá přestávati přijímati.“ Překážkou pro denní sv. přijímání jsou pouze těžké hříchy. Kdo je těchto prost, nejen smí, nýbrž má často a denně přijímati, aby neupadl do hříchu, nýbrž aby se očišťoval tímto lékem od denních chyb, neboť Eucharistie jest denním chlebem.“

Krásně líčí potřebu častého sv. přijímání sv. František Saleský: „Zeptají-li se tě děti světa, proč tak často přijímáš, řekni jim, že se tak děje proto, aby ses naučila Boha milovati, očistila se od svých chyb, osvobodila se od svých nedostatků, potěšila se ve svých trampotách a našla oporu ve své slabosti. Řekni jim, že dva druhy lidí musí často přijímati: dokonalí, kteří, protože jsou dobře připraveni, by nesprávně jednali, kdyby nešli ke zřídлу vši dokonalosti, a nedokonalí, aby dospěli k dokonalosti; silní, aby nezeslábli, a slabí, aby zesílili; nemocní, aby se uzdravili, zdraví, aby se uchránili nemocí; že se tedy ty, jakožto nedokonalá, slabá a nemocná, máš zapotřebí často spojití se svou dokonalostí, Silou a Lékařem. Řekni jim, že ti, kteří nejsou přetížení zaměstnáním, často mají choditi ke stolu Páně, protože mají k tomu čas, a ti, kteří jsou přetížení mnohým zaměstnáním, proto to mají činiti, poněvadž toho mnoho potřebují, neboť ten, kdo mnoho pracuje a s velkým úsi-

lím musí bojovati, musí jísti i silné jídlo, i často; řekni jim, že proto často přijímáš nejsv. Svátost, aby ses ji naučila velmi hodně přijímati, neboť zřídka kdo dobře něco udělá, v čem se často necvičil.“

Zásady.

Rodiče, nedělejte knězi obtíže, když chce vaše dítě dříve vésti k sv. přijímání!

Matko, připravuj sama dítě k sv. svátostem!

Návod k tomu vydal dp. Jeřábek v Líšni u Brna pod názvem „Jak připravím malé dítě na první sv. zpověď“ a první sv. přijímání“. (Cena 2.50 Kč.)

Vodívejte děti často, možno-li denně, k sv. přijímání, ne násilím, ale povzbuzováním a dobrým příkladem!

Hlavní zásadou budiž:

JEŽÍŠ SVÁTOSTNÝ AŽ JE DŘÍVE V SRDCI DÍTĚTE NEŽ SMRTELNÝ HRÍCH!

Imprimi potest. Pragae, die 15. IV. 1935. P. J. Haderka, C. Ss. R., Sup. Prov. Imprimatur Nr. 6107. Olomucii, die 17. IV. 1935. Dr. Joannes Martinů, vicarius generalis. „ŽIVOTEM“. Úvahy náboženské, výchovné a sociální. Vychází v Hlučíně dvakrát v měsíci. Cena jednoho sešitu 50 hal. 24 sešitů jeden ročník. Předplácí se na celý ročník i s poštovným 13 Kč. Vydavatel Exerciční dům, Hlučín ve Slezsku. Řídí R. Schikora, C. Ss. R. v Mor. Ostravě. - Odpovědný redaktor Jan Miekisch v Hlučíně. - Tiskla Typia, Mor. Ostrava, Těšínská 21.

Malý Petřík a Imelda

jsou děti, které milovaly Ježíše svátostného

Zvláště děti, které se připravují k
prvnímu sv. přijímání mohou se od
nich mnoho naučiti - Chcete-li je-
jich životopis čísti, objednejte si:

MALÝ PETŘÍK

malý apoštol častého sv. přijímání

CENA KČ 1·80

IMELDA

legenda o blaženém dítěti

CENA KČ 1·80

Adresa pro objednávky:

EXERCIČNÍ DŮM · HLUČÍN

Děti mají

také často navštěvovati svého Přítele ve svátosti oltární - Co mu při tom mají říci je pěkně napsáno ve dvou brožurkách:

1. DÍTĚ PŘED SVATOSTÁNKEM

pro dobu adventní a postní

2. DÍTĚ PŘED SVATOSTÁNKEM

pro dobu velikonoční a svatodušní

Ačkoliv tyto brožurky mají mnoho barevných obrázků, stojí přec jen 50 haléřů.

Vykonáte veliké dílo pro spásu dětských duší když tyto brožurky rozšiřujete.

Vldp. P. Jeřábek katecheta v Líšni u Brna

napsal o časném
a častém sv. přijí-
mání tyto spisy

**PRO KNĚZE: Chléb života
a duše dítěte**

Eucharistie a mládež

PRO MATKY:

**Jak připravím malé dítě
na první sv. zpověď
a první sv. přijímání?**

Cena Kč 2.50

**PRO DĚTI: Co má věděti
každé katol. dítě?**

140.000

exemplářů brožurky

Mešní knížečka pro děti

je už mezi lidem

Mnozí důstojní páni ji dávají každému dítěti do ruky. Zámožní katolíci by vykonali krásné dílo pro Království Kristovo, kdyby nějakým obnosem umožnili zakoupení této brožurky pro chudé děti

Aby děti zbožně přijímaly

dejte jim ke každodenní četbě knihu:

»Šťastné děti«

Cena v celoplátěné vazbě s mnohými
částečně barevnými obrázky

jen 16 Kč

Zvláštní výhody:

Naším čtenářům dáváme tuto knihu za

vyjimečnou cenu Kč 14.80

Kromě toho dostanete při hromadných
objednávkách tyto slevy: objednáte-li
5 kusů 10 proc., 10 kusů 20 proc. slevy

Tato sleva platí jen do 15. prosince 1935